Č. 4384.

Policejní právo trestní: Zakládá příkaz ředitele továrny, aby 28. října na továrně byl vyvěšen prapor rudý, demonstrativní čin povahy protistátní, trestný podle § 11 patentu z 20. dubna 1854 č. 96 ř. z.?

(Nález ze dne 4. února 1925 č. 2170).

Věc: Bedřich Sch. v N. (adv. Dr. Otto Sommer z Prahy) proti ministerstvu vnitra o policejní přestupek.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

Důvody: Osp v Brandýse n L. odsoudila st-le trestním nálezem z 3. listopadu 1922 pro přestupek protipolicejního chování na základě § 11 patentu z 20. dubna 1854 č. 96 ř. z. k trestu vězení v trvání 3 dnů, berouc za prokázané, že během národního svátku dne 28. října 1922 byl červenobílý prapor vyvěšený na továrně na marmeládu v N. sejmut, čímž vzbuzeno bylo pohoršení občanstva, a že za toto pohoršlivé jednání jest zodpověden st-l jako správní ředitel továrny, protože — byť i v den 28. října nebyl v N. přítomen — měl jako správní ředitel učiniti včas opatření, aby k řečenému pohoršlivému jednání nedošlo, po případě dáti v tom směru pokyny svému zástupci. St-l tak neučinil, naopak svým příkazem den před tím daným, aby byl vyvěšen prapor rudý, vyvolal ve svém zástupci domnění, že smí býti na továrně vyvěšen jen prapor rudý a byl-li přes to vyvěšen jiný, že má býti sejmut.

Zsp snížila k odvolání st-lovu výměru trestu na trest vězení v trvání 24 hodin; dalšímu odvolání st-lovu nevyhovělo min. vnitra nař. rozhodnutím, »poněvadž st-l, jak bylo konaným šetřením zjištěno, jakožto ředitel továrny v N. nařídil, aby dne 28. října 1922, tudíž v den národního svátku, byl vyvěšen na tovární budově pouze prapor rudý, v čemž nutno vzhledem k tomu, že příkazem svým vyloučil vyvěšení praporu v barvách státních a zemských, spatřovati demonstrativní čin povahy protistátní, jenž měl pak za následek, že — byť i bez přímého spolupůsobení st-lova — byl prapor červenobílý, který byl za příčinou státního svátku na tovární budově vedle praporu rudého vyvěšen, opět sňat.« — — —

Stížnost namítá, že skutková podstata trestného činu není v rozhodnutí uvedena, popírajíc, že by tvrzení, že jde o demonstrativní čin povahy protistátní, bylo lze považovati za dostatečně přesné určení skutkové podstaty; podle názoru stížnosti nelze přezkoumati, kterou ze skutkových podstat v § 11 uvedených měl úřad na mysli. V tom směru nemohl nss dáti stížnosti za pravdu. V nař. rozhodnutí, jež na rozdíl od trestního nálezu I. stolice, odsuzujícího st-le výslovně »pro přestupek protipolicejního se chování«, zamítlo odvolání st-lovo s odůvodněním, že v příkazu st-lově, jímž vyloučil vyvěšení praporu v barvách státních a zemských, nutno spatřovati demonstrativní čin povahy protistátní, nelze podle jeho doslovu než shledávati výrok, že jde o trestný čin označený v druhé větě § 11, totiž o demonstrativní chování, jímž má se projeviti nechuť k vládě nebo nevážnost k jejím nařízením.

Vycházeje z tohoto výroku žal. úřadu, omezil se také nss, rozhoduje o další námitce stížnosti, že ve vyvěšení rudého praporu a tudíž také v rozkaze vyvěsiti pouze rudý prapor, nelze vůbec shledávati objektivně skutkovou podstatu přestupku cit. § 11, pouze na otázku, může-li takové jednání zakládati skutkovou podstatu přestupku demostrativního chování proti vládě nebo jejím nařízením. Leč ani tuto námitku nemohl uznati důvodnou. Neboť okolnost stížností uváděná, že rudý prapor, jsa symbolem také čsl. strany sociálně-demokratické, tedy jedné ze státotvorných stran, není symbolem protistátním, nevylučuje sama o sobě, že by mohlo býti rudého praporu použito s úmyslem projeviti nechuť k vládě nebo nevážnost vůči jejím nařízením. Jsou zajisté myslitelny případy, že nikoliv prapor, kterého se užívá, nýbrž jediné způsob jeho použití a okolnosti, za nichž ho bylo použito, jsou rozhodny pro posouzení otázky, jde-li o demonstrativní čin proti vládě nebo jejím nařízením, a nevylučuje tedy použití určitého praporu jen proto, že prapor sám o sobě jest nezávadným, možnost, že jeho vyvěšení nebo příkaz k jeho vyvěšení má ráz zmíněného demonstrativního činu.

Podle § 11 cit. patentu jest trestným jednání demonstrativní, jímž se má projeviti nechuť k vládě nebo nevážnost k jejím nařízením. Jest proto zkoumati jen otázku, zda jednání st-li za vinu kladené bylo trestným podle tohoto ustanovení, to jest zda v zmíněném příkaze st-lově lze spatřovati demonstrativní jednání, jež má uvedené ustanovení na mysli.

V tom směru lze pouze zjistiti ze zprávy četnické stanice v N., že strojník Antonín K. jednal se st-lem před jeho odjezdem v N. ohledně vyvěšení praporu, a že st-l nařídil vyvěšení rudého praporu, dále, že st-l sám u úřadu vypověděl, že nařídil K., aby 28. října vyvěsil rudý prapor s odůvodněním, že továrna je družstevní podik a většina dělníků je smýšlení sociálně-demokratického, a konečně, že Dr. K-ová, která st-le za jeho nepřítomnosti zastupovala, uvedla, že bylo st-lem nařízeno vyvěsiti pouze rudý prapor. St-l sám při svém výslechu prohlásil, že stala se tímto jednáním chyba, a později v odvolání udal, že kdyby byl býval v N. přítomen, nebyl by připustil sejmutí červenobílého praporu. Další svědci nebyli slyšeni, zejména nebyl vyslechnut strojník K. o obsahu jeho rozmluvy se st-lem. Rozkaz k vyvěšení rudého praporu sám o sobě nelze však — jak svrchu dovozeno — pokládati za demonstrativní jednání v § 11 cit. patentu uvedené, bližší okolnosti však, za nichž byl rozkaz ten dán, kterými dotčený rozkaz st-lův snad byl blíže charakterisován, podle obsahu spisů vůbec zjišťovány nebyly a to ani I. neb II. instancí, jež kvalifikovaly ostatně čin st-li za vinu kladený jako protipolicejní chování a neměly tedy k šetření, zda jde o čin demonstrativní podle § 11 cit. pat., přímého důvodu, ani žal. úřadem. Tím zůstalo, jak stížnost právem namítá, šetření neúplným, a byla nss-u vzata možnost přezkoumati zákonnost nař. rozhodnutí. Nedostatek ten zakládá podstatnou vadu řízení, pro kterou bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 4385.

Státní zaměstnanci: * Pošta není hromadným dopravním prostředkem ve smyslu oběžníku ministerstva spravedlnosti z 23. června